

فهرست کتاب استخدامی درس معارف و احکام اسلامی - آمادگی مطلق (درس، نکته، تست)

- بخش اول: کاملترین مجموعه سوالات تالیفی و برگزیده معارف و احکام اسلامی جهت آمادگی مطلق آزمونهای استخدامی (پاسخ تشریحی)..... ۳
- بخش دوم: اصل سوالات برگزار شده معارف و احکام اسلامی آزمونهای جهاد دانشگاهی از سال ۱۳۹۷ (پاسخ تشریحی)..... ۲۲۷
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ دستگاههای اجرایی فراگیر یازدهم ۱۴۰۲ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۲۷
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ دستگاههای اجرایی فراگیر دهم ۱۴۰۲ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۳۱
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ وزارت بهداشت ۱۴۰۲ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۳۶
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ استخدام قوه قضائیه ۱۴۰۰ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۴۱
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ نهضت سواد آموزی ۱۴۰۰ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۴۴
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ کار و تامین ۱۳۹۹ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۴۷
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ نهضت سواد آموزی ۱۳۹۹ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۴۹
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ استخدام آتش نشان سال ۱۳۹۸ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۵۳
- اصل سوالات برگزار شده درس معارف اسلامی؛ دستگاههای اجرایی فراگیر ششم ۱۳۹۷ با پاسخ تشریحی - مجری جهاد دانشگاهی ۲۶۴
- بخش سوم: درسنامه فشرده و حرفه‌ای درس معارف و احکام اسلامی. نکات مهم استخدامی ۲۷۳

بخش اول:

کاملترین مجموعه سوالات تالیفی و برگزیده
معارف و احکام اسلامی جهت آمادگی مطلق
آزمونهای استخدامی

همراه پاسخهای تستی، تشریحی و تحلیل تست

بخش اول: کاملترین مجموعه سوالات تالیفی و برگزیده معارف و احکام اسلامی جهت آمادگی مطلق
آزمونهای استخدامی (پاسخ تشریحی)

۱. بر اساس مبانی انسان‌شناسی، کدام گزینه رابطه میان «شناخت خود» و «شناخت جهان» را به دقیق‌ترین شکل تبیین می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) خودشناسی به عنوان نقطه‌ی عزیمت و پیش‌درآمدی برای جهان‌شناسی تلقی می‌گردد.
ب) شناخت دقیق جهان هستی، پیش‌نیاز و مقدمه‌ی ضروری برای آغاز فرآیند خودشناسی محسوب می‌شود.
ج) این دو حوزه شناخت، کاملاً مستقل از یکدیگر بوده و هیچ تقدم و تأخر ذاتی بین آنها وجود ندارد.
د) شناخت جهان و شناخت خود، دو فرآیند موازی و هم‌زمان هستند که بر یکدیگر تأثیر متقابل دارند.
- پاسخ صحیح: گزینه «الف»**

پاسخ تشریحی:

شناخت انسان از خود، مسئله‌ای بنیادین است که به عنوان مقدمه‌ای برای شناخت جهان هستی در نظر گرفته می‌شود. به عبارت دیگر، خودشناسی، پیش‌درآمد و نقطه‌ی آغازی است که مسیر را برای جهان‌شناسی هموار می‌سازد.

۲. کدام یک از گزینه‌های زیر، پیامدهای توجه به ابعاد وجودی انسان و غفلت از آنها را به درستی منعکس می‌سازد؟ (bzhik.ir)

- الف) تمرکز بر امیال نفسانی، لازمه‌ی شکوفایی استعدادهای مادی و معنوی انسان برای رسیدن به کمال است.
ب) خسران و زیان واقعی انسان، نتیجه‌ی عدم تعدیل امیال نفسانی است و ارتباط مستقیمی با کشف یا عدم کشف استعدادهای فطری ندارد.
ج) تعدیل امیال نفسانی و کشف گنجینه‌های فطری به کمال می‌انجامد، اما غفلت از استعدادها صرفاً موجب خسران مادی می‌شود.
د) کمال انسان در گرو شکوفاسازی استعدادهای فطری و تعدیل امیال نفسانی است و غفلت از این امر، به تنزل از مقام انسانیت منجر می‌شود.

پاسخ صحیح: گزینه «د»

پاسخ تشریحی:

دستیابی انسان به کمال، از طریق کشف گنجینه‌های نهاد و فطرت خویش و همچنین تعدیل و مدیریت امیال نفسانی و شهوانی حاصل می‌شود. در مقابل، بی‌توجهی و غفلت نسبت به استعدادهای درونی و عدم شکوفایی آنها، همراه با تمرکز صرف بر نیازهای مادی و امیال حیوانی، موجب خسران و سقوط انسان از مرتبه‌ی انسانیت به مرتبه حیوانیت می‌گردد.

۳. با توجه به دیدگاه‌های اندیشمندان و متون مختلف در باب اهمیت خودشناسی، کدام گزاره صحیح است؟ (bzhik.ir)

- الف) سقراط معتقد است که دستیابی به خودشناسی، به مثابه نیل به بزرگترین سعادت و کامیابی نهایی برای انسان است.
ب) در قرآن کریم به مؤمنان فرمان داده شده است که به خود و ابعاد درونی خویش اهتمام ورزند.
ج) امیرمؤمنان علی (ع) تأکید می‌ورماینده که انسان پیش از هر چیز باید به ارزیابی و شناخت دقیق توانایی‌های خود بپردازد.

د) از منظر ایمانوئل کانت، مؤمنان باید پیش از هر چیز به شناخت خود بپردازند تا به معرفت خداوند نائل شوند.

پاسخ صحیح: گزینه «ب»

پاسخ تشریحی:

در قرآن کریم به طور مشخص به مؤمنان فرمان داده شده است که به خود بپردازند و به ابعاد وجودی خویش توجه کنند. گزاره‌های دیگر نادرست هستند؛ زیرا نسبت دادن «بزرگترین سعادت» به خودشناسی، دیدگاه امیرمؤمنان علی (ع) است. «ارزیابی دقیق توانایی خود» توصیه ایمانوئل کانت است و «خود را بشناس» عبارت مشهور سقراط است.

۴. بر اساس احادیث، چه نسبتی میان «معرفت نفس» و «معرفت غیر» برقرار است؟ (bzhik.ir)

الف) شناخت دیگران مقدم بر شناخت خود است، زیرا انسان با مقایسه خود با دیگران به معرفت نفس دست می‌یابد.

ب) جهل نسبت به خود، تنها شناخت انسان از دیگران را دشوار می‌سازد، اما آن را غیرممکن نمی‌کند.

ج) کسی که خود را بشناسد، توانایی شناخت دیگران را نیز کسب می‌کند و جهل به خود، موجب جهل به دیگران می‌شود.

د) معرفت نفس و معرفت غیر دو امر کاملاً جداگانه هستند و شناخت یکی لزوماً به شناخت دیگری منجر نمی‌شود.

پاسخ صحیح: گزینه «ج»

پاسخ تشریحی:

بر مبنای احادیث، رابطه‌ای مستقیم و ضروری میان خودشناسی و شناخت دیگران وجود دارد. بیان شده است کسی که خود را نمی‌شناسد، قادر به شناخت غیر خود نخواهد بود. همچنین، هر کس خود را بشناسد، به شناخت بهتری از دیگران دست خواهد یافت و کسی که نسبت به خود جاهل باشد، نسبت به دیگران نیز جاهل تر خواهد بود.

۵. کدام گزینه به بهترین شکل، استدلال مبتنی بر «فطرت» و «وابستگی وجودی» را در تبیین رابطه خودشناسی و خداشناسی بیان می‌کند؟ (bzhik.ir)

الف) چون انسان موجودی وابسته و ممکن‌الوجود است، با شناخت این وابستگی، به طور فطری به وجود خالق خود پی می‌برد و محبت او در دلش جای می‌گیرد.

ب) خودشناسی صرفاً از طریق تأمل در وابستگی وجودی ممکن است و ارتباطی با سرشت و فطرت از پیش تعیین‌شده‌ی انسان ندارد.

ج) انسان با شناخت خود به استقلال وجودی خویش پی می‌برد و از این طریق، عظمت خالق را در آفرینش چنین موجود مستقلی درک می‌کند.

د) فطرت آدمی با محبت خدا عجین است، اما درک وابستگی وجودی انسان به خالق، امری عقلی و مستقل از این احساس فطری است.

پاسخ صحیح: گزینه «الف»

پاسخ تشریحی:

خودشناسی از دو طریق به خداشناسی منجر می‌شود. اول آنکه فطرت و سرشت آدمی با معرفت و محبت به خدا آمیخته است و دعوت به شناخت خود، در حقیقت فراخوانی برای توجه به این ارتباط فطری است. دوم آنکه انسان با تأمل در خود، به این حقیقت پی می‌برد که موجودی وابسته و ممکن‌الوجود است و نمی‌تواند خالق خویش باشد؛ این درک از وابستگی، او را متوجه وجود خالق می‌کند و مقدمه‌ی معرفت و محبت به خدا را فراهم می‌سازد.

www.bzhik.ir

۶. منشأ اصلی بسیاری از بحران‌های فکری، روحی و اخلاقی انسان و راهکار اساسی رفع آن‌ها چیست؟ (bzhik.ir)

(الف) منشأ اصلی، مکاتب دست‌ساز بشر مانند ماتریالیسم است و راهکار آن، پیروی از مکاتب الهی می‌باشد.

(ب) منشأ اصلی، غفلت از زندگی اخروی است و راهکار آن، تمرکز بر مناسک دینی و معنوی می‌باشد.

(ج) منشأ اصلی، مشکلات روانی ناشی از پیچیدگی‌های جهان مدرن است و راهکار آن، ساده‌سازی سبک زندگی است.

(د) منشأ اصلی، خودشناسی است و راهکار آن، شناخت حقیقت خود، هدف خلقت و جایگاه در نظام هستی است.

پاسخ صحیح: گزینه «د»

پاسخ تشریحی:

بسیاری از مشکلات روحی، روانی، فکری و اخلاقی انسان، ریشه در «خودشناسی» او دارد. اگر انسان به شناخت درستی از حقیقت واقعی خود، هدف از آفرینش، رابطه‌اش با خداوند، موقعیتش در نظام هستی و تأثیر زندگی دنیوی بر سرنوشت اخروی خود دست یابد، بسیاری از این مشکلات حل شده و قادر خواهد بود زندگی سعادت‌مندی را برای خود رقم بزند. مکاتبی چون ماتریالیسم نیز خود محصول همین عدم شناخت صحیح از انسان هستند.

۷. کدام یک از گزینه‌های زیر، از مؤلفه‌های دیدگاه «مادیون» در باب حقیقت انسان نیست؟ (bzhik.ir)

(الف) حقیقت انسان پس از مرگ و تلاشی شدن جسم، در عالمی دیگر به حیات خود ادامه می‌دهد.

(ب) هستی با ماده برابر است و انسان نیز پدیده‌ای کاملاً مادی تلقی می‌شود.

(ج) قوانین حاکم بر وجود انسان، قوانینی کاملاً مادی و فیزیکی هستند.

(د) شناخت دقیق انسان تنها از طریق ابزارهای حسی و روش‌های تجربی امکان‌پذیر است.

پاسخ صحیح: گزینه «الف»

پاسخ تشریحی:

دیدگاه مادیون، هستی را معادل ماده می‌داند و انسان را موجودی کاملاً مادی تلقی می‌کند که با قوانین مادی قابل تبیین است و تنها از طریق حس و تجربه شناخته می‌شود. یکی از اصول این دیدگاه آن است که انسان با مرگ و نابودی جسم، به طور کامل از بین می‌رود. اعتقاد به حیات پس از مرگ، ویژگی دیدگاه الهیون است.

۸. در دیدگاه «الهیون»، ابزار شناخت «روح» و سرنوشت آن پس از مرگ چیست؟ (bzhik.ir)

(الف) ابزار شناخت روح، ترکیبی از روش‌های حسی و غیرحسی است و روح به حیات خود در جسمی دیگر ادامه می‌دهد.

(ب) ابزار شناخت روح، استدلال عقلی محض است و سرنوشت آن پس از مرگ نامعلوم باقی می‌ماند.

(ج) ابزار شناخت روح، غیرتجربی و غیرحسی است و روح با مرگ جسم، حیات جاودانه‌ای را آغاز می‌کند.

(د) ابزار شناخت روح، علوم حسی و تجربی است و روح پس از مرگ نابود می‌شود.

پاسخ صحیح: گزینه «ج»

پاسخ تشریحی:

از منظر الهیون، انسان دارای دو بعد مادی (بدن) و غیرمادی (روح) است. از آنجا که روح، بعدی غیرمادی است، با ابزارهای حسی و تجربی قابل شناخت نیست و ابزار شناخت آن، غیر تجربی و غیرحسی است. همچنین، با مرگ و متلاشی شدن بدن، روح از بین نمی‌رود، بلکه حیاتی جاودانه را در عالم آخرت آغاز می‌کند.

۹. عبارت قرآنی «ثُمَّ سَوَّاهُ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ» و نوع اضافه در «مِنْ رُوحِهِ»، به ترتیب بر کدام مفاهیم دلالت دارند؟ (bzhik.ir)

الف) تک‌ساحتی بودن انسان - اضافه ملکی

ب) دو ساحتی بودن انسان - اضافه تشریفی

ج) آفرینش تدریجی روح - اضافه تخصیصی

د) شرافت بدن مادی انسان - اضافه بیانی

پاسخ صحیح: گزینه «ب»

پاسخ تشریحی:

آیه «ثُمَّ سَوَّاهُ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ» (سپس اندام انسان را موزون ساخت و از روح خویش در وی دمید) به روشنی بر دو ساحتی بودن انسان (بهرهمندی از بدن مادی و روح الهی) تصریح دارد. اضافه شدن «روح» به ضمیر «ه» (خداوند) در عبارت «مِنْ رُوحِهِ»، از نوع «اضافه تشریفی» است که برای بیان شرافت و عظمت روح به کار می‌رود.

۱۰. مفهوم واژه «تَوَفَّى» در آیه «اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا» چیست و بر کدام حقیقت در مورد مرگ دلالت می‌کند؟ (bzhik.ir)

الف) به معنای «نابود کردن» است و نشان می‌دهد که روح و جسم هم‌زمان از بین می‌روند.

ب) به معنای «رها کردن» است و دلالت دارد که هنگام مرگ، خداوند روح را به حال خود وا می‌گذارد.

ج) به معنای «به خواب بردن» است و نشان می‌دهد که مرگ، یک خواب طولانی برای روح است.

د) به معنای «اخذ و گرفتن کامل» است و دلالت دارد که هنگام مرگ، حقیقت انسان (روح) ستانده می‌شود در حالی که بدن باقی است.

پاسخ صحیح: گزینه «د»

پاسخ تشریحی:

واژه «تَوَفَّى» در زبان عربی به معنای اخذ کردن و گرفتن چیزی به صورت کامل و تمام است. کاربرد این واژه در آیه مذکور نشان می‌دهد که خداوند هنگام مرگ، حقیقت انسان یعنی روح او را به طور کامل باز می‌ستاند، در حالی که بدن او در دنیا باقی می‌ماند. این امر، تمایز میان روح و بدن را تأیید می‌کند.

۱۱. تمایز میان «حکمت نظری» و «حکمت عملی» در چیست و این دو حوزه به کدام ابعاد روح مرتبط می‌شوند؟ (bzhik.ir)

الف) تمایز در «متعلق شناخت» است؛ حکمت نظری به «هست‌ها» و حکمت عملی به «بایدها و نبایدها» می‌پردازد.

ب) تمایز در «قوهی شناخت» است؛ حکمت نظری به عقل و حکمت عملی به حس مربوط است.

ج) تمایز در «هدف شناخت» است؛ حکمت نظری برای علم و حکمت عملی برای سعادت اخروی است.

د) تمایز در «روش شناخت» است؛ حکمت نظری بر شهود و حکمت عملی بر تجربه استوار است.

پاسخ صحیح: گزینه «الف»

پاسخ تشریحی:

فیلسوفان علوم را به دو دسته حکمت نظری و حکمت عملی تقسیم می‌کنند. وجه تمایز اصلی این دو، در «متعلق شناخت» آن‌هاست، نه در قوه یا روش شناخت. اگر متعلق شناخت، امور آن‌گونه که هستند یا خواهند بود (هست‌ها و نیست‌ها) باشد، آن را حوزه «شناخت نظری» یا حکمت نظری می‌نامند. اما اگر متعلق شناخت، عمل انسانی از منظر خوبی و بدی (بایدها و نبایدها) باشد، آن را حوزه «شناخت عملی» یا حکمت عملی می‌خوانند.

۱۲. کدام گزینه، تعریف «علم حضوری» و نمونه‌ای از آن را که به «شهود عرفانی» منجر می‌شود، به درستی بیان می‌کند؟ (bzhik.ir)

الف) شناختی که از طریق مفاهیم ذهنی حاصل می‌شود؛ مانند درک مفهوم ترس.

ب) شناختی بی‌واسطه که در آن، وجود عینی متعلق شناخت درک می‌شود؛ مانند آگاهی مستقیم از ذات خداوند.

ج) شناختی که از طریق حواس پنج‌گانه حاصل می‌شود؛ مانند دیدن یک پدیده طبیعی.

د) شناختی که با واسطه صورت‌های ذهنی به دست می‌آید؛ مانند آگاهی از وجود خداوند از طریق برهان نظم.

پاسخ صحیح: گزینه «ب»

پاسخ تشریحی:

علم حضوری، شناختی است که در آن هیچ واسطه‌ای (مانند صورت یا مفهوم ذهنی) وجود ندارد و انسان به طور مستقیم به وجود واقعی و عینی متعلق شناخت، آگاهی پیدا می‌کند. هنگامی که متعلق این علم بی‌واسطه، ذات خداوند متعال یا امور مرتبط با او باشد، به آن «شهود عرفانی» گفته می‌شود.

۱۳. کدام یک از گرایش‌های زیر، به عنوان گرایشی «اصیل و اختصاصی» در انسان شناخته می‌شود که او را موجودی «متأله» می‌سازد؟ (bzhik.ir)

الف) گرایش به حفظ ذات که در تمامی موجودات زنده مشترک است.

ب) گرایش به سودگرایی و لذت‌طلبی که معیار اخلاق معاصر است.

ج) میل و محبت به خداوند که از گرایش‌های انسانی و بنیادین اوست.

د) گرایش به بقای نسل که ریشه در امیال حیوانی و غریزی دارد.

پاسخ صحیح: گزینه «ج»

پاسخ تشریحی:

گرایش‌های انسان به دو دسته حیوانی (مشترک با حیوانات مانند حفظ ذات) و انسانی (اختصاصی انسان) تقسیم می‌شود. از جمله گرایش‌های اصیل و بنیادین انسانی، میل و محبت به خداوند است. این گرایش به قدری اساسی است که می‌توان بر اساس آن، انسان را موجودی «متأله» یا «دین‌ورز» نامید.

۱۴. در مواجهه با «بحران معرفتی» و «بحران اخلاقی» انسان معاصر، آموزه‌های دینی چه راهکارهایی را به ترتیب ارائه می‌دهند؟ (bzhik.ir)